

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и ХерцеговинеADVOKAT
Hamid Džandžanović
30-10-2015
PRIMLJENOBroj: S1 3 K 019495 15 Kv 4
Sarajevo, 27.10.2015. godine

Sud Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Tatjane Kosović, kao predsjednika vijeća, Branka Perić i Hasije Mašović, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Azre Mušanović, rješavajući po zamolnici pravosudnih organa Republike Turske, odnosno Teškog krivičnog suda Bingol, broj datoteke 2014/159, dostavljenoj putem Ambasade Republike Turske ovom Sudu dana 24.09.2015. godine, za izručenje potraživanog Nasribela Metin, u cilju vođenja krivičnog postupka zbog krivičnog djela pokušaj promjene ili ukidanja u potpunosti ili djelimično Ustava R. Turske i ometanje funkcije Velike Nacionalne Skupštine R. Turske silom iz člana 146/1, 59/1, 33. i 40. Krivičnog zakona Republike Turske broj 765. i krivičnog djela članstvo u oružanoj organizaciji iz člana 314/2 i 53/1-2 KZ R. Turske broj 5237., na osnovu člana 44. stav 1. u vezi sa članom 43. stav 1. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima („Službeni glasnik BiH“, broj: 53/09 i broj:58/13), dana 27.10..2015. godine, nakon vijećanja i glasanja, donio je:

RJEŠENJE

I Utvrđuje se da nisu ispunjene sve zakonske pretpostavke za izručenje iz Bosne i Hercegovine u R. Tursku potraživanog **METIN NASIRBELA**, sin Zeki i majke Emine rođene Keskin, rođen 01.07.1973. godine u mjestu Genc, R. Turska, državljanin R. Turske, nositelj pasoša SR Njemačke broj: ZOTHHPGVZ, po osnovu azila, a u cilju vođenja krivičnog postupka pred nadležnim sudom u R. Turskoj.

II Potraživani **METIN NASIRBEL** će, do pravosnažnosti ovog rješenja, **ostati u ekstradicionom pritvoru** koji mu je određen rješene Suda Bosne i Hercegovine broj: S 1 3 K 019495 15 Eks od 21.09.2015. godine.

Obrazloženje

Rješenjem vanraspravnog vijeća Suda BiH broj: S1 3 K 019495 15 Kv 4 od 06.10.2015. godine, utvrđeno je da nisu ispunjene sve zakonske pretpostavke za izručenje iz Bosne i Hercegovine u R. Tursku potraživanog Metin Nasirbela, u cilju vođenja krivičnog postupka pred nadležnim sudom u R. Turskoj. Navedeno rješenje

je ukinuto rješenjem vijeća Apelacionog odjeljenja-Odela III za opšti kriminal broj: S1 3 K 019495 15 od 21.10.2015. godine i predmet je vraćen prvostepenom vijeću na ponovno odlučivanje. U obrazloženju drugostepenog rješenja se navodi da prvostepeno rješenje ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, čime je ostvarena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, a prvostepenom vijeću je naloženo da ponovo preispita ispunjenost zakonskih pretpostavki iz člana 34. tačke e) i i) u odnosu na oba krivična djela koja se potraživanom stavljaju na teret, kao i tačke d) istog člana u odnosu na krivično djelo članstvo u oružanoj organizaciji 314/2 i 53/1-2 KZ R. Turske broj 5237., a sve posmatrano sa aspekta Evropske konvencije o ekstradiciji sa dodatnim protokolima i Ugovorom o izručenju između Bosne i Hercegovine i Republike Turske od 28.11.2013. godine.

Postupajući po uputama vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH, datim u rješenju od 21.10.2015. godine, ovo vijeće je donijelo odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je ovom Sudu, dana 24.09.2015. godine, dostavilo molbu pravosudnih organa Republike Turske, za izručenje potraživanog Metin Nasirbela iz Bosne i Hercegovine u Republiku Tursku, u cilju vođenja krivičnog postupka pred nadležnim sudom u R. Turskoj, zbog krivičnog djela pokušaj promjene ili ukidanja u potpunosti ili djelimično Ustava R. Turske i ometanje funkcije Velike Nacionalne Skupštine R. Turske silom iz člana 146/1, 59/1, 33. i 40. Krivičnog zakona Republike Turske broj 765. i krivičnog djela članstvo u oružanoj organizaciji iz člana 314/2 i 53/1-2 KZ R. Turske broj 5237.

Uz zamolnicu je dostavljena ekstradiciona dokumentacija i to: optužnica broj 2000/201 od 03.03.2000. godine Javnog tužilaštva u Diyarbakir, potjernica Teškog krivičnog suda u Bingolu broj 2014/159, te izvod iz Turskog krivičnog zakona.

Po provođenju izviđajnih radnji od strane sudije za prethodni postupak, a nakon što je, dana 02.10.2015. godine, održano ročište povom molbe pravosudnih organa R. Turske, na kome su saslušani tužilac Tužilaštva BiH, potraživani i njegov branilac, sudija za prethodni postupak je vanpretresnom vijeću dostavio cio spis broj: S1 3 K 019495 15 Eks, uz obrazloženo mišljenje da nisu ispunjene zakonske pretpostavke iz člana 34. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima za izručenje potraživanog iz Bosne i Hercegovine u Republiku Tursku.

Prije svega, vijeće je, kao i u prethodnom rješenju, utvrdilo da je u toku postupka izručenja na nesumnjiv način utvrđen identitet potraživanog Metin Nasirbela, što proizilazi iz pasoša SR Njemačke broj: ZOTHHPGVZ, sa rokom važenja do 18.05.2017. godine, koji je potraživanom izdat od strane nadležnih organa SR Njemačke po osnovu azila, a i sam potraživani je više puta potvrdio svoj identitet pred ovim Sudom. Takođe, utvrđeno je da je uz molbu za izručenje dostavljena sva potrebna dokumentacija, propisana odredbom člana 12. Evropske konvencije o ekstradiciji i članom 35. stav 5. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, jer su, uz molbu za izručenje potraživanog, dostavljeni naprijed navedeni prilozi, s tim što je iz molbe za izručenje Teškog krivičnog suda u Bingolu vidljivo da se potraživanom stavlja na teret i izvršenje krivičnog djela članstvo u oružanoj organizaciji iz člana 314/2 i 53/1-2 KZ R. Turske broj 5237. Prvo krivično djelo za

koje se potraživani tereti, prema krivičnompravnom zakonodavstvu BiH, bi se kvalifikovalo kao krivično djelo napad na ustavni poredak iz člana 156. KZ BiH. Krivično djelo članstvo u oružanoj organizaciji, koje se prema KZ-u BiH može podvesti pod krivično djelo organizovanje terorističke grupe iz člana 202.d. stav 2. , isto u vrijeme izvršenja djela nije bilo propisano Krivičnim zakonom BiH, s obzirom da se potraživanom stavlja na teret izvršenje krivičnog djela u periodu od 1996. godine do 2000. godine. Međutim, vijeće je, u skladu sa uputama iz drugostepenog rješenja, uporedilo zakonski tekst navedenog krivičnog djela, sa relevantnim odredbama koje su se u to vrijeme primjenjivale, te je utvrdilo da je navedeno krivično djelo egzistiralo kao krivično djelo terorizam, koje je u navedenom periodu bilo propisano članom 125. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, a nakon 1998. godine članom 146. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine. Dakle, detaljnom analizom naprijed citiranih zakonskih odredbi, vijeće je utvrdilo da je naznačeno krivično djelo, evidentno, postojalo i u vrijeme izvršenja krivičnog djela za koje se potraživani tereti.

Međutim, i pored te činjenice, vijeće nije našlo da su ispunjeni zakonski uslovi za izručenje potraživanog. Naime, postupajući po uputama vijeća Apelacionog odjeljenja, ovo vijeće je, prilikom ponovnog odlučivanja o ispunjenju zakonskih pretpostavki za izručenje potraživanog Metin Nasirbela, pored Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima (ZoMPP), primjenilo i Evropsku konvenciju o ekstradiciji sa dodatnim protokolima, kao i bilatelarni ugovor zaključen između BiH i Turske koja imaju primat u primjeni u odnosu na ZoMPP. U drugostepenom rješenju se ukazuje da je krivično djelo članstvo u oružanoj organizaciji iz člana 314/2 i 53/1-2 KZ R. Turske broj 5237 moralo biti posmatrano u smislu odredbe člana 3. tačka b) Ugovora o izručenju između Bosne i Hercegovine i Republike Turske od 28.11.2013. godine, koji propisuje obavezne osnove za odbijanje izručenja, uz navođenje koja djela se ne smatraju političkim krivičnim djelima. Međutim, navedeni Ugovor od 28.11.2013. godine, vijeće nije moglo primjeniti, s obzirom da isti, iako je objavljen u Službenom glasniku BiH broj: 8/14, još uvijek nije stupio na snagu, s obzirom da je provjerama kod Ministarstva pravde BiH utvrđeno da zvanično još uvijek nisu razmjenjene diplomatske note kojom se strane ugovornice međusobno obavještavaju o ispunjenosti uslova za njegovo stupanje na snagu. Sve do tada se može primjeniti isključivo Konvencija o izručenju između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Republike Turske, zaključena dana 17.11.1973. godine na neodređeno vrijeme, koja je notifikacijom o sukcesiji preuzela BiH, a koja prestaje da važi tek danom stupanja na snagu Ugovora o izručenju od 28.11.2013. godine.

Prema sadržaju dostavljene molbe za izručenje i dokumentacije, može se zaključiti da se potraživani Metin Nasirbel od strane pravosudnih organa Republike Turske tereti za izvršenje krivičnih djela pokušaj promjene ili ukidanja u potpunosti ili djelimično Ustava R. Turske i ometanje funkcije Velike Nacionalne Skupštine R. Turske silom iz člana 146/1, 59/1, 33. i 40. Krivičnog zakona Republike Turske broj 765. i krivičnog djela članstvo u oružanoj organizaciji iz člana 314/2 i 53/1-2 KZ R. Turske broj 5237, a da je ubistvo samo jedna od radnji izvršenja, počinjenih u sklopu navedenih krivičnih djela, a ne kao posebno krivično djelo, učinjeno u sticaju. Članom 4. stav 1. Konvencija o izručenju između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Republike Turske od 17.11.1973. godine, propisano je da: „Ako

zamoljena strana smatra da je djelo zbog kojeg se zahtijeva izručenje krivično djelo političke prirode ili da je u vezi sa takvim krivim djelom, izručenje se neće odobriti". Iz činjeničnog opisa optužnice Javnog tužioca Državnog sud za sigurnost, proizilazi da se krivičnopravne radnje za koje se potraživani tereti odnose i na saučesništvo u ubistvu Akcan Mustafe, dana 06.06.1997. godine. Međutim, navedenu krivično pravnu radnju ovo vijeće je cijeno u svjetlu člana 4. stav 1. naprijed citirane Konvencije, kao krivično djelo počinjeno u vezi sa krivičnim djelom političke prirode, za koje, u smislu te odredbe, postoji zapreka za izručenje. Slično rješenje daje i član 3. stav 1. Evropske konvencije o ekstradiciji, koji propisuje da se izručenje neće odobriti za djela koja su, prema ocjeni zamoljene strane, politička krivična djela ili djela povezana sa takvim krivičnim djelom, što je u konkretnom predmetu slučaj, a o čemu je vijeće dalo svoje mišljenje u prednjem dijelu obrazloženja. Dakle, priroda krivičnih djela koja se potraživanom stavljaju na teret ukazuje na politički karakter ovih krivičnih djela koji proizilazi, kako iz njihovog zaštitnog objekta, tako i iz motiva njihovog izvršenja, a ubistvo lica po imenu Mustafa Akcan, predstavlja samo radnju izvršenja krivičnog djela za koje se potraživani tereti.

U toku ekstradicionog postupka, odbrana potraživanog Metin Nasirbela je Sudu dostavila odluku Upravnog suda Freiberg, SR Njemačka broj A 6 K 10352/03 kojom je Saveznom uredu za priznavanje stranih izbjeglica naloženo da utvrdi da u slučaju Nasirbel Metina, postoje preduslovi iz člana 51. stav 1. Zakona o strancima u pogledu Turske, odnosno da na osnovu te odluke imenovani uživa pravo azila u Njemačkoj. U navedenoj presudi, Sud zaključuje da je tužilac Nasirbel Metin priložio dokumentaciju koja potvrđuje istinitost njegovih navoda da je protiv njega pokrenut krivični postupak, te da ne postoji sumnja da mu je prije napuštanja domovine prijetilo i da mu u slučaju povratka prijeti progon zbog sumnje da je pripadnik Hezbollaha, a da bi postupanje prema njemu bilo značajno lošije nego postupanje prema kriminalcu, čije krivično djelo nema političku pozadinu, te da se članovi takvih organizacija prilikom saslušanja izlažu većem pritisku. Prema navodima iz pomenute presude, Savezno ministarstvo vanjskih poslova je u izvještaju o stanju navelo da su mučenje i zlostavljanje još uvijek jako rašireni i da se vrše, pogotovo u prvim danima nakon hapšenja to puno češće u predmetima državne sigurnosti nego u ostalim krivičnim stvarima. Ovi navodi, po ocjeni vijeća, ukazuju bojazan da bi izručenjem potraživanog Nasirbel Metina, bilo ugroženo njegovo pravo iz člana 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (zabrana mučenja), te upućuje na zaključak da se njegovo izručenje, između ostalog, traži i radi krivičnog gonjenja zbog njegovih političkih stavova.

S obzirom na naprijed navedeno, ovo vijeće smatra da nisu ispunjene pretpostavke za izručenje potraživanog Nasirbel Metina iz Bosne i Hercegovine u Republiku Tursku, kako na osnovu Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, tako i u smislu Evropske konvencije o ekstradiciji i Konvencija o izručenju između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Republike Turske od 17.11.1973. godine.

Imajući u vidu da je članom 34. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, propisano kumulativno ispunjenje svih zakonskih pretpostavki za izručenje, vijeće se nije bavilo drugim zakonskim pretpostavkama, niti je iste obrazlagalo.

Na osnovu člana 45. stav 2. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, ovo vijeće je odlučilo da potraživani Metin Nasirbel, do pravosnažnosti ovog rješenja, a u cilju uspješnog okončanja predmetnog postupka i isključenja svake mogućnosti njegovog odlaska iz Bosne i Hercegovine, ostane u pritvoru, koji pritvor mu je određen rješenem Suda Bosne i Hercegovine broj: S 1 3 K 019495 15 Eks od 21.09.2015. godine.

Zapisničar

Azra Mušanović

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA**

Tatjana Kosović

Iskustvo priprema osjerenje

Tatjana Kosović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Ovo rješenje će, uz cio spis, biti dostavljeno vijeću Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine.